

Сёнтёрү ялавё

Муркаш район хаҗачё

1944 сулхи майн 5-мёшёнченпе тухать

14 (7439) №

Шамат кун, 2007 сулхи февралён (нарәс) 17-мёшё

Хакё ирёлкё

Ёҗре пултаруллисене – чыс та мухтав

29 сул дояркәра

Калама кәна сәмәл. 30 сула яхән дояркәра вай хурасси вара пёртте сәмәл мар. Зоя Никифоровна Ильина вара 1978 султа шултан вёренсе тухсан фермәра ёҗлеме тытәннә та, паян кунччене вильяҗсем патёнче тәрәшәтә. Ленин яч. хис. хуҗаләхри Шаптакри сёт-су ферминче тәрәшуләхпа, әстәләхпа паләрсә тәрәкан ёҗченсем татах сук мар. Кашниех вёсенчен чи ыра сәмахсене тивёс.

Эсир сән үкерчәкре куракан Зоя Никифоровна иртнё сула япәх мар кәтартусемпе вёҗлеме пултарнә. Хайне сирёлтесе панә ушкәрни кашни ёнерен вәл вәтамран 4249 килограмм сёт суса илнө.

– Мён тунипе ләпланса ларас килмест, кәсәл татах үсәмләрех ёҗлес шухәшлә, – каласа парать хастар ёҗчен. Сәмах май, унән упәшки Геннадий Фомич та ку фермәрах операторта тәрәшәтә. Ёҗрен пушә чухне мәшәрне пулшассине ытлашши тесе шутламасть. Пёрле шәкәл-шәкәл киләштерсе ёҗлеме те кәмәллә, үсәмсем те ун чух пулаҗсё вёт-ха.

Ильинсем икё ача – ывәлла хёр – пәхса үстерсе пурнәс сулө сине кәларнә. Вёсем те, ёҗре пиҗёхсе үснәскерсем, хайсен ёҗченлөхөне паләрсә тәрәсё.

Район администрацийён пусләхён йышәнәвё

2007 сулхи февралён 2-мёшё

41 №

Районти вильяҗ-чёрлөх пәхакансен 2006 сулхи экономика әмәртәвён итогёсем сичнен

1. Иртнё сулхи районти экономика әмәртәвөнче сәксем сентернө тесе шуллас тата вёсене район администрацийёне агропромышленность комплексёненче ёҗленкенсен профсоюз райкомён 1-мёш степеньлө дипломёсене, куҗса сүрекен вымпелсем тата уксан парнесем парас:

– 1-мёш степеньлө диплом, куҗса сүрекен вымпел, уксан 12 пин тенкё – «Свобода» хуҗаләха (хуҗаләх ертүси К.Е. Сретинский). Хуҗаләхра иртнө сул уса куракан кашни 100 гектар сёр пуҗне 130,6 центнер аш-какай, 642,4 центнер сёт туса илнө, кашни ёнерен вәтамран 4757 килограмм сёт суса илнө, самәртма хулнә сынасене таләкра вәтамран 483 грамм, майракаллә шултра вильяҗсене 693 грамм үт хуштарнә, вильяҗсен йышне 99 процент сыхласа хәварнә.

– 1-мёш степеньлө диплом, «2006 сулхи чи лайәх сёт-су ферми» куҗса сүрекен вымпел тата 5000 тенкё – «Свобода» хуҗаләхән Кашмаши сёт-су фермине (ферма заведующийё Ю.А. Петровский). Фермәра пётёмпе 570,3 тонна сёт суса илнө е кашни ёне пуҗне вәтамран 5329 килограмм.

– 1-мёш степеньлө диплом, «Майракаллә шултра вильяҗсен 2006 сулхи чи лайәх ферми» куҗса сүрекен вымпел тата 5000 тенкё – «Ориноно» хуҗаләхән Ориинти майракаллә шултра вильяҗсем самәртан фермине (ферма заведующийё Л.Г. Игнатёва). Фермәра пётёмпе 32,9 тонна аш-какай туса илнө, майракаллә шултра вильяҗсене таләкра вәтамран 1132 грамм үт хуштарнә.

– 1-мёш степеньлө диплом, «Сынасен 2006 сулхи чи лайәх ферми» куҗса сүрекен вымпел тата 5000 тенкё – «Свобода» хуҗаләхән Кашмаши сына фермине (ферма заведующийё В.В. Никитин). Фермәра пётёмпе 3325 сура илнө е кашни тәп амаран вәтамран 20,4, тёрёслемеллисенчен – 10,9 сура, 99,1 тонна аш-какай хатёрленё, сынасене таләкра вәтамран 453 грамм үт хуштарнә.

(Вёсё 2-мёш стр.)

Ферма ёҗченёсене халаллатпәр

Февралён 21-мёшөнче районти вильяҗ-чёрлөх пәхакансем район администрацийён ларусен залёнче хайсен пёрлехи канашләвене пухәнаҗсё. Султалак итогёсене пётёмлетнө май каласмалли, сүтсе яемалли сахал мар. Сәвән пекех, йәлана кёнө тәрәх, ёҗре паләрсине те чыслөс.

Районти ферма ёҗченёсен иртнө сулхи ёҗ кәтартәвёсене вара япәх темелле мар. Пёрлешүллө хуҗаләхсенче уса куракан кашни 100 гектар сёр пуҗне 302,9 центнер сёт, 67,1 центнер аш-какай туса илнө. Пётёмлөше вара ку кәтартусем аш-какайпа 28815 центнерпа, сётпе 12999,2 центнерпа таллашаҗсё. Кашни ёнерен 3716 килограмм сёт суса илнө. Ку кәтартусем чылай ённе 2005 сулхинчен пысәкрах.

Апла пулин те, үсәмлө картлашкипе маллала ултма та майсем сук мар. Вёсем пирки те сәмах пулө вильяҗ-чёрлөх пәхакансем канашләвөнче.

Сапла вара хаҗатән паянхи номерёненче хуҗаләхсенчи вильяҗ-чёрлөх пәхакансен ёҗне-хёлне туллинрех сүтатас терёмёр.

Йыхрав

Черетлө лару – февралён 22-мёшөнче

Февралён 22-мёшөнче район администрацийён ларусен залёнче депутатсен районти Пухәвён черетлө 17-мёш ларәвё иртет. Кун йёркине сүтсе явма сак ыйтусене кёртнө:

1. Муркаш районён Уставне улшәнүсемпе хушусем кёртессе сичнен.

2. Муркаш районёненче 2007-2009 сулсенче преступноҗпа кёрешессине вәйләтәссин комплекслә программә сичнен.

3. «Муркаш районёненче 2007-2010 сулсенче вёрентү ёҗне аталантарасси сичнен» программа сичнен.

4. «Муркаш районёненче 2007-2010 сулсенче сәмрәксен политикине аталантарасси» районти подпрограмма сичнен.

5. Депутатсен районти Пухәвён 2005 сулхи ноябрён 24-мёшөнчи С-4/3 № «Чәваш Республикнчи Муркаш районён муниципаллә служби пирки калакан положени сичнен» йышәнәвене улшәнүсем кёртессе сичнен.

Ларәва ял тәрәхёсен пусләхёсене, район администрацийён упраленийёсемпе пайёсен пусләхёсене чёнеҗсё.

Амәш капиталё

17 ача амәшө 250 пин тенкё улме тивёсрө. Иккёшө заявлени панә

Кәсәлхи январь уйәхөнче пирён района 31 ача суралнә. 14 ача сөмьери пёрремёш пепкөсем шутланаҗсё. Телёр 17-шө иккөмөшөсем, виҗсөмөшөсем...

Сапла вара 17 ача амәшө амәшөн капиталё шүчөпе 250 пин тенкөне тивёсрөт. РФ Пенси фончён районти уйрәмён ертүси Е.М. Александрова пёлтернө тәрәх, 2 ача амәшө заявлени панә ёнтө.

Уявсем сывхарәсё

Виҗө кун канатпәр

Февральпе март уйәхөнче уяв кунёсене куҗармаҗсё. Кун пирки ытлари кун Ёҗпе тивёстерекен федераллә службән управлени ертүси Иван Шиповец пёлтернө.

Февралён 23-мёшө эрне куна килет. Сәк кун эфир Тәван сёршыв хүтөлөвсисен кунне уявлатпәр. Сапла вара эрнере пилкө кун ёҗлекенсен уяв ячөпе виҗө кун февралён 23-мёшөнчен пусласа февралён 25-мёшөччен канмалла пулат. Эрнере ултә кун ёҗлекенсен шамат кун ёҗе тухмалла.

Мартән 8-мёшө кәсәл кёснерни куна килет. Сапла вара уяв ячөпе эрне варринче пёр кун канмалла пулат. Эрне кун пурин те ёҗе васкамалла.

Ёҗ кодексөпе пәхнә канмалли уяв кунёсенче пурте канма тивёсрөт. Патшаләх предприятийёсенче ёҗлекенсем те, коммерцире вай хуракансем те.

Юбилей

Саламлатпәр

Валерий Никодимович ОСИПОВ Е. Андреев ячөпе хисепленекен хуҗаләхра механикаторта вай хурать. Хайён ёҗөнче маттурскер, сулсеренех районти комбайнерсен әмәртәвөнче малти вырәнсене йышәнәтә.

Хаклә тәванамәр, эфир сан ёҗу әнишён, хәв пултарулахуа ыр ят сөнсе илнөшөн савәнәтпәр, санпа мухтанатпәр. Сана 50 сулхи юбилейпа чун-чөререн тухакан мён пур ыра туйәмпа саламлатпәр. Сывләху хурә пек сирёп пултәр, пурнәс сулө сан вәрәм та такәр пултәр. Анәсу яланах пёрле сүретёр. Сөмьере килёшүпе тату пурнәс, юрату хуҗаланччәр. Инкөк-синкөк сан төле ан та пёлтер. Кашни кун сан телейпе сүталса, ялкәшса тәтәр.

Пысәк салампа тәванёсем.

Хакләран та хаклә сывнәмәрсене, аттене, аннене, асаттепе асаннене – Шаптак Муркаш ялөнче пурәнәкан **Димитрий Сергеевич Зоя Филипповна ГОЛУБЕВСЕ** НЕ сөмьере савәнәранпа 50 сул ситнө ятпа – ылтән туйпа чун-чөререн саламлатпәр. Юратнә сывнәмәрсене, тавах сире эсир пурришён, Турри сире нумай сулсем усратәр, ниҳәсан та эсир ан чирлёр. Ачусемпе мәнүкусем сире яланах савәнәс кәтартчәр, яланах вёсем сирён пата пырса сүреччёр. Ниҳәсан та ан сүнтёр сирён кил-сүрт ашши. Тавах сире пире сүт төнчене парнелесе пурнәс сулө сине кәларнәшән, пелү парса сын тунәшән. Сёре сити пуҗ таятпәр эфир сирён умәрта.

Саламлаканёсем: ывәлөсем, хёрёсем, кинёсем, кёрүшөсем, мәнүкөсем, хәти-тәхләчөсем, тата сывәх тәванёсем.

Хакләран та хаклә сывнәмәра, сывәх тәванәмәра, тус-юлташа, Муркашра пурәнәкан **Нина Павловна САЗОНОВА** сумлә юбилей ячөпе чун-чөререн саламлатпәр.

Сана сәк паллә кун ячөпе саламласа пурнәсра мёнпур ыррине кәна сунатпәр. Яланах сирёп сывләхлә пул, емеру чәваш сурпанө лек вәрәм пултәр. Ачусемпе мәнүкусем, сывәх тәванүсем сана яланах савәнәҗпа телей, савәк кәмәл парнелеччёр. Пурнәсу яланах әнса пытар, мён ёмөтленни пурнәшлантәр.

Сулсем иртни ан күтёр тунсәх, Вай-халу пултәр икёлми. Сана сунатпәр ырләх-сывләх Тата телей ниҳсан сүнми.

Тәванёсемпе ачисем, мәнүкөсем, сывәх тус-юлташөсем.

Вёрентү ёҗченёсен районти канашләвөнчен

1997-2007 сулсем – вёрентү пахаләхён сөнө сул-йёрө

Февралён 13-мёшөнче районти педагогсен канашләвө пулчө. Ана район пусләхө Ю.А. Иванов усрө тата ертсе пычө. Унта вёрентү учреждениёсен ертүсисем, ял тәрәхёсен пусләхөсем, учитель-новаторсем, класс ертүсисем, уйрәм предмет вёрентөкөсем – пурө иксёр сын ытла хушәнчө. Анлә канашләвән теми – «1997-2007 сулсем – вёрентү пахаләхён сөнө сул-йёрө».

Район Администрацийён вёрентү, сәмрәксен политики тата физкультурәпа спорт пайён пусләхө Л.И. Мочалов ЧР Президентчөн «Сөнө шул» программин аталанәвөпе, пурнәсланәвөпе паллаштарчө. Пысәк пёлтерешлө, общество пурнәсене улаштарас ёҗре тәп вырән йышәнәкан «Сөнө шул» программа 10 сул тултарчө. Сәк тапхәрта вёрентү сферинче чылай ситөнүсем, сөнөлөхөсем пулса иртрөс.

Султаләк пусланнәранпа пёр уйәх хыса юлчө, сәк вәхәтра пелү паракан шулсем тата шул сулне ситмен учрежденисем обществөнчө умөнчө хайсен уҗа доклач-

ёсене турөс. Сәк ёҗ вара тёрлө шултта тёрлөрөн пулса иртрө. Хәш шулсенче Уҗа аләксен кунө, хәшөсөнче Обществәлла эк-

спертиза кунө пулчө. Иртнө сул «Вёрентү» наци проёкчөпе килёшүллөн инноваци ёҗсө-хёлне тата пултарулах пусарәвене аталантарас ёҗре Муркаш лицейөпе Калайкасси шулө сентерүсөсем пулса тәчөс. Вёсем районти вёрентү учреждениёсем валли «Шул-шула» ячөллө мероприяти иртрөчөс. Вёрентү ёҗөнче пултарулахпа паләрнә 3 вёрентөкөн РФ Президентчөн парнине сөнсе илчөс. Вёсем: Турай шулөнци А.Ю. Герасимова, Москакассинчи С.Ф. Желтова, Калайкасси шулөнци В.Т. Моисеев. Муркаш шулөн вёрентөкөн В.В. Смирнова ЧР Президентчөн Грантне тивёсрөт. Районти чи лайәх учительсем «Учитель-учителе» мероприяте сәмрәк вёрентөкөнсем валли иртрөчөс.

Сән үкерчәкре: Александр Марсович Степанов Калайкасси шул директорөн сүмө, чәваш чөлхипе сәмахләхне вёрентөкөн пулса ёҗлет.

(Вёсё 4-мёш стр.)

Сёр ёҗченө валли: сур аки умён

Пелёве үстерме чөнөтпёр

Сөнө условисенче сёр ёҗөнче те сөнө технологисемпе ёҗлеме тивет. Кунта вара тарән пелүллө, пурнәса кёрекен сөнөлөхөсене алла илнө специалистсем кирлө. Район администрацийё сәкнә әнланса ситес тунти кун, февралён 19-мёшөнче, 9 сөхетре район администрацийён ларусен залёнче пёрлешүллө хуҗаләхсенчи агрономсен, инженерсен, уй-хир бригадисен бригадирёсен квалификацине үстерме сур аки умөнхи пёр эрнелөх түлөвсёр вёрөнөвене йёркелет. Кунта фермерсене, килти хушма хуҗаләхсенче ёҗлекенсене те чөнөсрө. Вёрентү теми – «Ял хуҗаләх культурисем туса илнө сёрти энерги тата ресурс перекетлекен технологисем». Вёрентме ертүсөсемпе специалистсем хатёрлөс тата вёсен квалификацине үстерессипе ёҗлекен Чәваш институтчөн, Чәваш ял хуҗаләх академийён, Чәваш наукапа тәпчев институтчөн преподавателёсем т. ыт. те килөсрө. Сәвәнпа та хуҗаләхсенчи специалистсем сәк вёрөнүрен юлмасса шанатпәр.

Официально

Рекомендации участников публичного слушания по проекту внесения изменений и дополнений в Устав Моргаушского района

1. Одобрить проект решения о внесении изменений и дополнений в Устав Моргаушского района Чувашской Республики.

2. Рекомендовать Моргаушскому районному Собранию депутатов принять решение о внесении изменений и дополнений в Устав Моргаушского района в установленном порядке в соответствии с требованиями законодательства Российской Федерации и Чувашской Республики.

Рекомендации приняты участниками публичных слушаний 16 февраля 2007 года.